

Ключевые слова: эмоции, воля, эмоциональный фон, культурологическая компетентность будущих учителей начальной школы, эмоционально-волевой критерий культурологической компетентности будущих учителей начальной школы.

SUMMARY

Hrechanyk Nataliia. Emotional-volitional bases of culturological competence of future primary school teachers.

The aim of the article is to analyze related notions (“emotions”, “liberty”); to substantiate the emotional-volitional criterion of culturological competence of future primary school teachers; to determine the role and place of the latter in the formation of the phenomenon under study. The relevance of the study is dictated by the search for effective mechanisms to strengthen the pedagogical impact on the personality and improve the effectiveness of educational processes in the context of subject-to-subject interaction. The analysis of the essential characteristics of the concepts: “emotions”, “liberty”, “background”, “emotional background” is conducted. Justification of the “emotional background” in the structure of the personality made it possible to designate the role of “emotions” as an important impulse for the development of the activity strategy of the future specialist and ways of its deployment in unity with the volitional properties. Also the role and place of emotional-volitional spheres of the personality in ability to realize culturological competence of the future teacher of primary school in educational space are analyzed. The author’s interpretation of “emotional-volitional criterion of cultural competence of future primary school teachers” was formulated: it is a set of personal manifestations of the subject of pedagogical interaction in the course of cognition, perception and reproduction of culturological material (information) through: emotional response (the ability to experience pleasure, acceptance, experience), the ability to activate them in qualitative, meaningful and dynamic dimensions (the ability to manifest and maintain an adequate emotional background, according to the conditions of the culturological activity in the plane of emotional expression: verbal, mimic, gestural), manifestation of the cultural competence of future teachers. The indicators of manifestation of the level of formation of this criterion as a system-forming element of cultural competence of future primary school teachers are proposed.

Key words: emotions, liberty, emotional background, culturological competence of future primary school teachers, emotional-volitional criterion of culturological competence of future primary school teachers.

УДК 378.011.3-051:373.2

Людмила Загородня

Глухівський національний педагогічний
університет імені Олександра Довженка

ORCID ID 0000-0002-2217-1041

DOI 10.24139/2312-5993/2020.01/180-191

ДИСЦИПЛІНА «ІМІДЖ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ» ЯК ІНТЕГРОВАНІЙ СКЛАДНИК ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАГІСТРІВ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

У статті висвітлено зміст і методику викладання авторської дисципліни «Імідж закладу дошкільної освіти» як інтегрованого складника підготовки магістрів до забезпечення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти. Зазначено

використання таких методів дослідження: аналіз і узагальнення наукової літератури, практики підготовки фахівців у закладах вищої педагогічної освіти, порівняння, синтез, узагальнення отриманої інформації. З'ясовано, що викладання авторської дисципліни уможливує ефективність підготовки магістрів до забезпечення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти. Окреслено подальші наукові розвідки, що стосуватимуться дослідження педагогічних умов формування практичного компонента іміджотвірної компетентності магістрів.

Ключові слова: *імідж закладу дошкільної освіти, інтеграція, підготовка магістрів, методика викладання дисципліни, технологія проблемного навчання, технологія позиційного навчання, технологія інтерактивного навчання, освітній ступінь «бакалавр», наступність.*

Постановка проблеми. Початок XXI ст. характеризується ґрунтовним обговоренням і широким дослідженням питань якості освіти як умови сталого розвитку суспільства та її поліпшення. Усе відчутнішою стає необхідність подолання таких побічних наслідків вузькоспеціалізованої освіти, як фрагментарність світосприйняття, незадовільний стан міжпрофесійних комунікацій, недостатній розвиток інтеграційних процесів у окремо взятій і суміжних галузях науки. Це призводить до необхідності переосмислення змісту освіти на користь зростання частки міжпредметної та міжгалузевої інтеграції знань, що є можливою лише на основі переходу від знань фактів до компетентностей. На шляху розвитку інформаційного суспільства й суспільства знань якісна освіта є одним із головних чинників успіху, а педагог є одночасно і об'єктом, і провідником позитивних змін. Особлива відповідальність покладена на педагогів галузі дошкільної освіти, оскільки саме дошкільне дитинство є сенситивним періодом становлення особистості. Імідж закладів дошкільної освіти великою мірою залежить від якості надання ними освітніх послуг та ефективності підготовки фахівців для них у закладах вищої педагогічної освіти.

Аналіз актуальних досліджень. Інтеграційні процеси в сучасному світі глибоко проникають у всі сфери людського життя, виробництво, науку, освіту, зокрема у фахову підготовку. Інтеграції, як провідній тенденції розвитку національних систем освіти й багатогранному освітньому явищу, присвячено останнім часом чимало наукових праць, у значній частині яких розглядаються питання, пов'язані з міждисциплінарним аспектом (С. Барда (2019), Т. Голубенко, Л. Демчина, В. Кірвас, Т. Коженівська, А. Лісневська, В. Ляпунова (2017), В. Прошкін [10], О. Савченко, П. Ситнікова, С. Чечотіна та ін.). Проблему інтеграції в дошкільній освіті висвітлено в працях А. Богуш, Г. Беленької, Н. Гавриш (2007), О. Кононко, К. Крутій, Н. Лисенко, Т. Піроженко, С. Якименко та інших.

Н. Гавриш наголошує на актуальності, доцільності й необхідності інтеграції в сучасній дошкільній освіті та визначає два основних напрями дослідження означеної проблеми – інтеграція змісту (когнітивний аспект) та інтеграція форм і методів навчання (технологічний аспект) (Гавриш, 2007, с. 11).

С. Барда, досліджуючи інтеграцію в початковій школі, цілком справедливо констатує, що сучасна система освіти побудована за принципом дисциплінарної диференціації та застерігає, що роз'єднаність освітніх дисциплін може стати однією з причин фрагментарності, безсистемності світогляду школярів (Барда, 2019, с. 48).

Вище зазначені вчені наголошують на тому, що одним із засобів, що використовується для досягнення інтеграції в змісті та формах навчання, є міжпредметні зв'язки, які сприяють ефективному формуванню фахової компетентності чи готовності студентів до професійної діяльності.

Не зважаючи на чималу кількість досліджень, присвячених проблемі інтеграції в освіті, в педагогічній науці не достатньо вивчено питання використання інтегрованих дисциплін, зокрема у фаховій підготовці магістрів до забезпечення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти.

Мета статті: представити зміст і методикку викладання авторської дисципліни «Імідж закладу дошкільної освіти», яка виконує роль інтегрованого складника в підготовці магістрів до забезпечення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти.

Методи дослідження. Для реалізації означеної мети використовували такі теоретичні методи та прийоми пізнання – аналіз і узагальнення наукової літератури, порівняння, синтез, систематизація й узагальнення отриманої інформації.

Виклад основного матеріалу. Наповнення фахових дисциплін відповідними темами й питаннями не забезпечить уповні формування готовності магістрів до забезпечення якості освітнього процесу, тому виникає необхідність розробки дисциплін, які б цілеспрямовано формували означену готовність, інтегрували знання з інших дисциплін, не дублюючи їх зміст.

Передусім з'ясуємо сутність поняття «інтеграція» в довідковій літературі.

Інтеграція (від лат. integration – поповнення, відновлення) – об'єднання в ціле будь-яких окремих частин (Морозов, Шкарапута, 2000, с. 232).

У тлумачному словникові української мови інтеграція визначається як об'єднання в ціле будь-яких окремих частин; об'єднання та координація дій різних частин цілісної системи; процес упорядкування, узгодження та об'єднання структур і функцій у цілому організмі (Бусел, 2005, с. 507).

У психологічному словнику інтеграція – це поєднання, об'єднання, утворення з чого-небудь цілісної єдності (Немов, 2007, с. 153).

Отже, тлумачний словник української мови, словник іншомовних слів і психологічний визначають термін «інтеграція» однаково.

У філософії інтеграція розглядається як сторона процесу розвитку, пов'язана з об'єднанням у ціле різних частин і елементів (Ильичев, Федосеев, Ковалев, Панов, 1983, с. 209).

Погоджуємося із С. Барда, що інтеграція – це одночасно стан, процес, засіб, чинник і результат єдності чого-небудь (Барда, 2019, с. 53).

Ученими наголошується на тому, що в процесі реалізації єдиної стратегії професійної підготовки студентів інтеграція особистісних, соціальних і діяльнісних аспектів сприяє формуванню загальних і спеціальних компетентностей майбутнього фахівця засобами координації, уникнення дублювання змісту навчальних дисциплін, встановлення горизонтальних і вертикальних, біпредметних і мультипредметних зв'язків, забезпечення єдності теоретичної та практичної підготовки, університетської освіти й науки, завдяки чому створюються умови для усвідомлення студентами задач майбутньої діяльності та шляхів їх автономного вирішення на основі здобутих знань і навичок оперативного пошуку, обробки та плідного використання інформації у складних, не алгоритмізованих ситуаціях (Прошкін, 2014, с. 108-114).

Погоджуємося із позицією В. Ляпунової, яка зазначає, що інтегративні курси підвищують у студентів відчуття єдності й цілісності педагогічних явищ, створюють умови для перетворення знань на переконання, на особистісну та професійну готовність, сприяють формуванню в майбутніх фахівців узагальненої системи теорій, концепцій, категорій, понять, які є основою їх професійного світосприйняття, підвищують якість професійної підготовки майбутнього педагога (Ляпунова, 2017, с. 302).

У своєму дослідженні вчена використовує три форми інтеграції – повну, яка характеризується синтезуванням навчального матеріалу в одному курсі, часткову – синтезуванням частини навчального матеріалу з виділенням специфічних розділів, блокову – побудовою автономних блоків із самостійними програмами або розділами загальної програми (Ляпунова, 2017, с. 301). Нам імпонують такі підходи до застосування інтеграції у фаховій підготовці. Слідуючи їм, ми реалізували блокову й часткову інтеграцію, використовуючи потенціал фахових дисциплін у підготовці магістрів до забезпечення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти, та повну інтеграцію під час розробки навчальних дисциплін «Методика забезпечення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти» та «Імідж закладу дошкільної освіти» і навчально-методичного забезпечення до них. Представимо коротку характеристику змісту інтегрованої дисципліни «Імідж закладу дошкільної освіти» й методик її викладання.

Розробляючи структуру та зміст дисципліни, ми брали до уваги дослідження й науково-методичні публікації низки вітчизняних і зарубіжних науковців, присвячені проблемі іміджу, іміджу школи, іміджу закладу дошкільної освіти, підготовки фахівців до побудови іміджу освітнього закладу (М. Апраксина, Н. Барна, М. Беляєва, Л. Браун, О. Голік, Н. Гонтаровська, Н. Гузій, О. Гура, Т. Гура, О. Доманова (2018), Т. Живаєва, І. Зуєвська, А. Калюжний, О. Капустюк, О. Ковальова, О. Кононко,

Н. Копилова, К. Крутій, Т. Марєєва (2017), А. Панасюк, З. Перебатова, О. Перелигіна, М. Піскунов, С. Погрібняк, Е. Семпсон, З. Тимошенко, С. Уланова, В. Шепель, К. Ярець (2018).

Зміст курсу структурують 6 логічних, послідовних, взаємопов'язаних тем. У першій темі висвітлюється імідж закладу дошкільної освіти як проблема педагогічної іміджології, в другій темі дається характеристика іміджів вихователя й колективу закладу дошкільної освіти, третя тема репрезентує імідж керівника дошкільної установи, четверта тема присвячена візуальному іміджу освітньої установи, п'ята – іміджу освітніх послуг і шоста – механізмам і технології побудови позитивного іміджу закладу дошкільної освіти.

Після вивчення дисципліни «Імідж закладу дошкільної освіти» магістри повинні знати: мету й завдання педагогічної іміджології; визначення основних дефініцій: «імідж», «педагогічний імідж», «імідж закладу дошкільної освіти», «імідж керівника закладу дошкільної освіти», «імідж вихователя закладу дошкільної освіти», «імідж освітніх послуг закладу дошкільної освіти», «візуальний імідж закладу дошкільної освіти»; види іміджу, підходи до його вивчення, функції; складники іміджу закладу дошкільної освіти; характеристику основних компонентів іміджу дошкільної установи; технологію побудови іміджу закладу дошкільної освіти.

У процесі вивчення курсу магістри мають оволодіти такими вміннями: аналізувати й оцінювати імідж конкретного закладу дошкільної освіти з огляду на сучасні вимоги суспільства й запити цільової аудиторії; самостійно розробляти програму створення, розвитку й корекції позитивного іміджу закладу дошкільної освіти; серед низки засобів побудови іміджу вихователя, директора, колективу та середовища закладу дошкільної освіти обирати оптимальні; розробляти моделі атрибутики закладу дошкільної освіти, його рекламу, створювати прес-релізи, веб-сайт закладу дошкільної освіти з метою популяризації його іміджу; проводити наукове дослідження з проблеми створення іміджу закладу дошкільної освіти й репрезентувати його результати; розробляти програму самовдосконалення в галузі дошкільної іміджології.

Після вивчення курсу магістранти повинні володіти такими фаховими компетентностями: *мотиваційно-особистісна*: усвідомлення магістрантами важливості й необхідності створення позитивного іміджу закладу дошкільної освіти, залежності позитивного іміджу від якості освітніх послуг закладу, своєї ролі на посаді вихователя, методиста чи директора закладу дошкільної освіти в складі команди зі створення позитивного іміджу дошкільної установи, необхідності постійного самовдосконалення в галузі педагогічного іміджування; наявність професійної спрямованості на цілеспрямоване створення позитивного іміджу закладу дошкільної освіти; *когнітивна*: знання: в галузі педагогічної

іміджології, зокрема структури іміджу ЗДО і засобів його побудови; технологій побудови позитивного іміджу ЗДО; основних підходів і принципів формування позитивного іміджу закладу дошкільної освіти; нормативної бази як регулятора освітніх процесів у закладі дошкільної освіти; засобів розвитку й корекції позитивного іміджу закладу дошкільної освіти; *діяльнісна*: володіння формами, методами та прийомами побудови позитивного іміджу закладу дошкільної освіти, рефлексивно-оцінними вміннями в контексті дисципліни «Імідж закладу дошкільної освіти»; здатність комплексно застосовувати в майбутній професійній діяльності набуті знання в процесі вивчення дисципліни «Імідж закладу дошкільної освіти», здатність комплексно реалізовувати набуті вміння й навички в галузі педагогічної іміджології в процесі виконання професійних функцій; спроможність виявляти особистісні та професійні якості, необхідні для створення позитивного іміджу закладу дошкільної освіти.

Навчальна програма дисципліни розрахована на 90 академічних годин (3 кредити): 12 годин лекційних занять, 10 годин практичних занять, 68 годин самостійної роботи – для студентів денної форми навчання та 4 години лекційних занять і 4 години практичних занять та 82 години самостійної роботи – для студентів заочної форми навчання.

Викладання дисципліни передбачало проведення лекційних, практичних занять із застосуванням технологій проблемного, позиційного та інтерактивного навчання й організацію самостійної роботи студентів. Самостійна робота студентів (вивчення літератури, виконання практичних завдань тощо) була спрямована на поглиблене вивчення програмового матеріалу. Поточний контроль за самостійною роботою здійснювався в усіх формах аудиторних занять і в процесі індивідуальної роботи зі студентами. Підсумковий контроль проводився у формі заліку.

Засобами навчання нами було обрано презентації до лекцій, електронний варіант лекцій, статті у фахових виданнях, наукові й методичні публікації в Інтернет-мережі, методичні вказівки до виконання самостійних робіт, тестові контрольні завдання.

У викладанні дисципліни ми використовували такі види лекцій за дидактичними завданнями: вступну, тематичну й заключну; за способом викладу навчального матеріалу – проблемну, з елементами дискусії, ретроспективного аналізу, з наперед запланованими помилками, лекцію удвох (бінарну). Усі лекції супроводжувалися демонструванням презентацій. Саме ці види лекцій, на наше переконання, сприяли перетворенню студента з об'єкта освітнього процесу на суб'єкт. На наш погляд, у процесі викладання дисципліни проблемна лекція повинна органічно поєднуватися з іншими видами – лекцією удвох, лекцією із наперед запланованими помилками, лекцією з елементами ретроспективного аналізу. При цьому обов'язковим є використання

мультимедійних засобів, які полегшують процес сприймання інформації, її систематизацію й допомагають студентам зрозуміти логіку розкриття теми.

Реалізуючи технологію проблемного навчання, під час лекцій ми використовували методи проблемного викладу та частково-пошуковий. Проблемний виклад передбачав такий алгоритм дій: створення проблемної ситуації, її аналіз і виявлення суперечностей, формулювання проблемних запитань, пошук способів розв'язання проблеми шляхом висування гіпотез, їх доведення, підбиття підсумків дискусії, висновки. Під час проблемних лекцій магістрантам пропонувались і ситуації вибору, зокрема обрати правильну відповідь із кількох можливих і відомих їм та обґрунтувати свій вибір (наприклад, із запропонованих визначень іміджу дошкільного закладу вибрати правильне, або ж здійснити аналіз низки запропонованих варіантів компонентів іміджу освітніх послуг і обрати найбільш прийнятний).

Частково-пошуковий метод передбачав поєднання пояснення нового матеріалу з постановкою викладачем проблемних запитань і пізнавальних завдань, що породжують проблемну ситуацію.

Лекція перша з теми «Імідж закладу дошкільної освіти як проблема педагогічної іміджології» – інформаційна, з елементами ретроспективного аналізу, покликана була сформулювати в магістрантів уявлення про предмет, мету, завдання та структуру дисципліни, її зв'язок з іншими науковими галузями, основні поняття. Окрім того, під час першого заняття майбутні фахівці ознайомилися з короткою характеристикою іміджології як науки про технологію створення іміджу, сутністю феномену «імідж» та структурою іміджу закладу дошкільної освіти.

У процесі заняття магістрантам пропонувалося повернутись у своє дошкільне дитинство та пригадати чи із задоволенням вони відвідували дошкільний заклад? Що приваблювало в дошкільній установі найбільше (вихователь, друзі, діяльність, якою займалися)? Чи пам'ятають, чому їхні батьки віддали їх саме до цього закладу? Чи дозволяв їм рівень сформованої в закладі дошкільної освіти компетентності легко адаптуватися до школи? Відповіді на ці запитання узагальнювались і формулювався умовивід про те, що батьки віддавали перевагу закладам, які мали позитивний імідж щодо надання освітніх послуг і підготовки дітей до школи; сам заклад приваблював добрими вихователями, які любили дітей і організовували цікаву діяльність вихованців.

Під час цієї лекції магістранти актуалізували знання з дисциплін, які вивчали, здобуваючи освітній ступінь «Бакалавр», а саме: «Вступ до спеціальності», «Основи педагогічної майстерності», «Професійний імідж вихователя закладу дошкільної освіти» та інтегрували знання з дисциплін магістрату «Методика забезпечення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти», «Управління діяльністю дошкільного навчального закладу».

Оскільки імідж освітніх послуг безпосередньо створюється колективом і кожним вихователем зокрема, то друга лекція з теми «Імідж вихователя і колективу закладу дошкільної освіти» ознайомлювала магістрантів із сутністю поняття «професійний імідж вихователя закладу дошкільної освіти», властивостями іміджу вихователя закладу дошкільної освіти як різновиду професійного іміджу, його видами й компонентами та складниками іміджу колективу дошкільної установи.

Лекція третя з теми «Імідж керівника закладу дошкільної освіти» – інформаційна, лекція удвох (викладач, директор закладу дошкільної освіти). Під час неї висвітлювалися питання змісту поняття «імідж керівника закладу дошкільної освіти», характеризувалися компоненти іміджу директора ЗДО, етапи й напрями його створення. Особливе місце займав розгляд питання, яке стосувалося психологічних компонентів у загальноуправлінських функціях менеджера дошкільної освіти – директора закладу. При цьому викладач розкривав теоретичну сторону питань, а директор – практичну, наводячи конкретні приклади із власного досвіду професійної діяльності. Сприймався матеріал студентами досить органічно, про що свідчили їхні відгуки в кінці заняття.

Для активної роботи на занятті магістрантам знадобилися знання з дисциплін «Управління діяльністю дошкільного навчального закладу», «Педагогіка: менеджмент», «Актуальні проблеми досліджень у дошкільній педагогіці», «Методика забезпечення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти» (ОС «Магістр»).

Під час четвертої лекції з теми «Візуальний імідж закладу дошкільної освіти» – інформаційної, з наперед запланованими помилками, розглядалися питання сутності основного поняття «візуальний імідж закладу дошкільної освіти», ролі візуального образу дошкільної установи в побудові її привабливого іміджу, компонентів візуального іміджу закладу дошкільної освіти й залучення батьків вихованців та інвесторів до створення привабливого візуального іміджу закладу дошкільної освіти. На початку заняття викладач повідомляв студентів про те, що під час викладу матеріалу він зумисно робитиме помилки, які вони мають помітити. У кінці лекції відводилося 5–7 хвилин на озвучування знайдених помилок та їх аналіз. Така лекція змушувала студентів уважно сприймати матеріал, аналізувати його й оцінювати. А після озвучених викладачем помилок кожен магістрант міг замислитися щодо слабких місць у своїх знаннях.

Основа для сприймання інформації в розрізі означеної теми склали знання магістрантів з таких дисциплін: «Професійний імідж вихователя закладу дошкільної освіти», «Дошкільна педагогіка» (ОС «Бакалавр»), «Методика забезпечення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти», «Управління діяльністю дошкільного навчального закладу» (ОС «Магістр»).

Лекція п'ята з теми «Імідж освітніх послуг закладу дошкільної освіти» – інформаційна, з елементами дискусії, висвітлювала питання іміджу освітніх послуг закладу дошкільної освіти як вагомого складника загального позитивного іміджу установи, особливостей (засобів, умов, чинників) забезпечення якості освіти в дошкільній установі й на цій основі побудови позитивного іміджу освітніх послуг закладу. При цьому предметом дискусії були питання: «Як створити позитивний імідж освітніх послуг із застарілою матеріальною базою? З неприйняттям деякими батьками вимог до рівня розвитку, вихованості й навченості дитини на кінець дошкільного віку? З відсутністю спеціально підготовлених педагогів для роботи в інклюзивних групах, недостатністю методичного забезпечення цього процесу? Які умови вважати оптимальними для забезпечення якості освіти в дошкільній установі й на цій основі будувати позитивний імідж освітніх послуг закладу? Результати дискусії фіксувалися в конспектах. При цьому кожен магістр міг записати власну думку, яка не обов'язково збігалася з позиціями інших студентів чи викладача.

Знання магістрантів із дисциплін «Дошкільна педагогіка», «Основи природознавства з методикою», «Дошкільна лінгводидактика», «Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва», «Теорія та методика фізичного виховання», «Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень», «Теорія і методика музичного виховання» (ОС «Бакалавр»), «Методика забезпечення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти» (ОС «Магістр») уможливили проведення лекції-дискусії та активне вдумливе сприймання матеріалу в процесі заняття.

Шоста лекція з теми «Створення іміджу закладу дошкільної освіти» – підсумкова, інформаційна, ознайомлювала з етапами й напрямками створення іміджу закладу дошкільної освіти. Особливу увагу приділяли необхідності грамотного й цілеспрямованого створення позитивного іміджу дошкільної установи.

Активна участь магістрантів у обговоренні основних питань теми уможливлювалася завдяки актуалізації знань із таких дисциплін: «Професійний імідж вихователя закладу дошкільної освіти» (ОС «Бакалавр»), «Педагогіка: менеджмент освіти», «Управління діяльністю дошкільного навчального закладу» (ОС «Магістр»).

Практичні заняття з дисципліни проводили з використанням технологій проблемного, позиційного й інтерактивного навчання за такою схемою:

1. Актуалізація знань магістрів основних термінів з теми.
2. Обговорення питань теми із застосуванням доцільно обраної педагогічної технології.
3. Перевірка виконання завдань самостійної роботи.
4. Підбиття підсумків проведення практичного заняття (рефлексія, оцінка знань і вмінь студентів викладачем).

Так, підсумкове практичне заняття з дисципліни «Імідж закладу дошкільної освіти» проводили у формі гри-симуляції – засідання круглого столу з питань формування позитивного іміджу закладу дошкільної освіти. У процесі підготовки до заняття магістранти мали обрати для себе роль із запропонованого викладачем переліку, а саме: директор закладу дошкільної освіти, методист закладу дошкільної освіти, методист відділу освіти, вихователь, музичний керівник, інструктор з фізичного виховання, практичний психолог, батьки вихованців. Згідно з обраною роллю, учасники гри повинні були підготуватися до обговорення таких питань: 1. Необхідність грамотного й цілеспрямованого створення позитивного іміджу дошкільної установи. 2. Етапи й напрями створення іміджу закладу дошкільної освіти. 3. Доцільне використання засобів створення іміджу освітньої установи. 4. Умови створення, розвитку й корекції позитивного іміджу закладу дошкільної освіти.

Вів засідання круглого столу викладач. При цьому він стежив за дотриманням регламенту виступу, коректністю запитань і відповідей, повнотою висвітлення питань, активністю кожного учасника гри. На початку заняття магістранти ознайомилися з правилами участі в засіданні, метою, яку слід було досягти в процесі обговорення питань створення іміджу дошкільної установи. В кінці заняття підбивалися підсумки, а саме: результати обговорення питань учасники круглого столу оформляли у вигляді рекомендацій для директорів закладів дошкільної освіти щодо побудови позитивного іміджу сучасного освітнього закладу; здійснювали самоаналіз і самооцінку своїх знань; викладач оцінював активність кожного учасника гри.

Викладання дисципліни «Імідж закладу дошкільної освіти» з використанням у комплексі технологій проблемного, позиційного й інтерактивного навчання сприяло вихованню в магістрів стійкого інтересу до опанування матеріалом дисципліни, звички до систематичного, якісного та вдумливого освоєння навчального матеріалу в ролі суб'єкта освітнього процесу, вільного інтегрування знань із різних фахових дисциплін для вирішення професійних завдань і формуванню іміджотвірної компетентності й компонентів готовності до забезпечення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Отже, вивчення магістрантами авторської дисципліни «Імідж закладу дошкільної освіти» спрямовано на інтеграцію знань із фахових дисциплін, реалізацію наступності в оволодінні спеціальністю на першому та другому рівнях вищої освіти, цілеспрямовану підготовку до забезпечення якості освітнього процесу й формування в майбутніх фахівців іміджотвірної компетентності. Подальші наукові розвідки буде спрямовано на дослідження педагогічних умов формування практичного компонента іміджотвірної компетентності магістрів.

ЛІТЕРАТУРА

- Барда, С. І. (2019). Інтеграція як засіб реалізації синергетичного підходу в початковій школі. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології: наук. журнал*, 7 (91), 48–60. (Barda, S. I. (2019). Integration as a means of implementing a synergistic approach in primary school. *Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies: scientific journal*, 7 (91), 48–60).
- Бусел, В. Т. (Ред.) (2005). *Великий тлумачний словник сучасної української мови*. Київ, Ірпінь: ВТФ «Перун». (Busel, V. T. (Ed.) (2005). *Large explanatory dictionary of modern Ukrainian*. Kyiv, Irpin: VTF "Perun").
- Гавриш, Н. В. (Ред.) (2007). *Сучасне заняття в дошкільному закладі: навчально-методичний посібник*. Луганськ: Альма-матер. (Havrysh, N. V. (Ed.) (2007). *Modern class in a preschool institution: a teaching manual*. Luhansk: Alma Mater).
- Доманова, О., Ярець, К. *Іміджеві складові сучасного дошкільного навчального закладу нового типу*. Режим доступу: http://ird.npu.edu.ua/files/domanova_yrec.pdf. (Domanova, O., Yarets, K. Image components of a modern preschool education institution of a new type. Retrieved from: http://ird.npu.edu.ua/files/domanova_yrec.pdf).
- Ильичев, Л. Ф., Федосеев, П. Н., Ковалев, С. М., Панов, В. Г. (Ред.) (1983). *Философский энциклопедический словарь*. М.: Сов. энциклопедия. (Ilyichev, L. F., Fedoseev, P. N., Kovalev, S.M., Panov, V.G. (Eds.) (1983). *Encyclopedic Dictionary of Philosophy*. Moscow: Sov. Encyclopedia).
- Ляпунова, В. А. (2017). *Теоретичні і методичні засади професійної підготовки майбутніх вихователів до формування толерантності дітей у дошкільних навчальних закладах* (дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04, 13.00.08) Мелітополь. (Lyapunova, V. A. (2017). *Theoretical and methodical foundations of professional training of future preschool teachers for forming the tolerance of preschool institutions children* (dissertation... of Pedagogical Sciences Doctor: 13.00.04, 13.00.08) Melitopol).
- Мареева, Т. В. (2017). *Підготовка майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до створення професійного позитивного іміджу* (автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04). Глухів. (Marieyeva, T. V. (2017). Training future preschool educational institutions teachers for positive professional image creation (dissertation ... of Pedagogical Sciences Candidate: 13.00.04). Hlukhiv).
- Морозов, С. М., Шкарапута, Л. М. (Уклад.) (2000) *Словник іншомовних слів*. Київ, Наук. думка. (Morozov, S.M., Shkaraputa, L.M. (Comp.) (2000) *Dictionary of foreign words*. Kyiv, Naukova dumka).
- Немов, Р. С. (2007). *Психологический словарь*. М.: Гуманитар. изд. центр ВЛАДОС. (Nemov, P. S. (2007). *Psychological Dictionary*. Moscow: Gumanitarny izdat. tsentr VLADOS).
- Прошкін, В. В. (2014). Зміст інтеграції університетської науки та освіти. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля*, 2 (8), 108–114. (Proshkin, V. V. (2014). Integration content of university science and education. *Bulletin of Alfred Nobel Dnipropetrovsk University*, 2 (8), 108–114).

РЕЗЮМЕ

Загородня Людмила. Дисципліна «Імідж урядування дошкільного образования» як інтегруюча складова формування готовності магістрів до забезпечення якості освітнього процесу в установах дошкільного образования.

В статті представлені зміст та методика викладання авторської дисципліни «Імідж урядування дошкільного образования», як інтегруючої

составляющей подготовки магистров к обеспечению качества образовательного процесса в учреждении дошкольного образования. Указано использование методов исследования: анализ и обобщение научной литературы, практики подготовки специалистов в учреждениях высшего педагогического образования, сравнение, синтез, обобщение полученной информации. Выяснено, что преподавание авторской дисциплины делает эффективным подготовку магистров к обеспечению качества образовательного процесса в учреждении дошкольного образования. Очерчены дальнейшие научные исследования, которые будут касаться изучения педагогических условий формирования практического компонента имиджеформирующей компетентности магистров.

Ключевые слова: имидж учреждения дошкольного образования, интеграция, подготовка магистров, методика преподавания дисциплины, технология проблемного обучения, технология позиционного обучения, технология интерактивного обучения, образовательная степень «бакалавр», преемственность.

SUMMARY

Zahorodnia Liudmyla. The course “Preschool education institution image” as an integrated component of forming Masters’ readiness for educational process quality assurance in a preschool education institution.

The article deals with the methods of teaching the author’s course “Preschool education institution image”, which functionates as an integrated component in the Masters’ training to educational process quality assurance in a preschool education institution.

Realization of this aim was ensured by using the following research methods: analysis and generalization of scientific literature, the practice of training specialists in pedagogical higher education institutions, comparison, synthesis, and generalization of the obtained information.

Teaching the author’s course “Preschool education institution image” is a component of Masters’ training system to ensure the educational process quality assurance in the preschool education institutions and improves the effectiveness of the abovementioned process.

The practical significance of the research is in the development of educational and methodological support of the course “Preschool education institution image”, which can be used in the process of Masters’ training of specialty 012 “Preschool education”.

Studying the author’s course “Preschool education institution image” by Masters’ undergraduates is aimed at integrating the knowledge in professional courses, realization of continuity in mastering the specialty at the first and second levels of higher education, purposeful training for educational process quality assurance and developing future specialists’ image-forming competence. Further scientific research will be directed at studying the pedagogical conditions of forming practical component of Masters undergraduates’ image-forming competence.

Key words: preschool education institution image, integration, Masters’ training, methods of teaching the course, problem learning technology, positional learning technology, interactive learning technology, Bachelor’s degree, continuity.